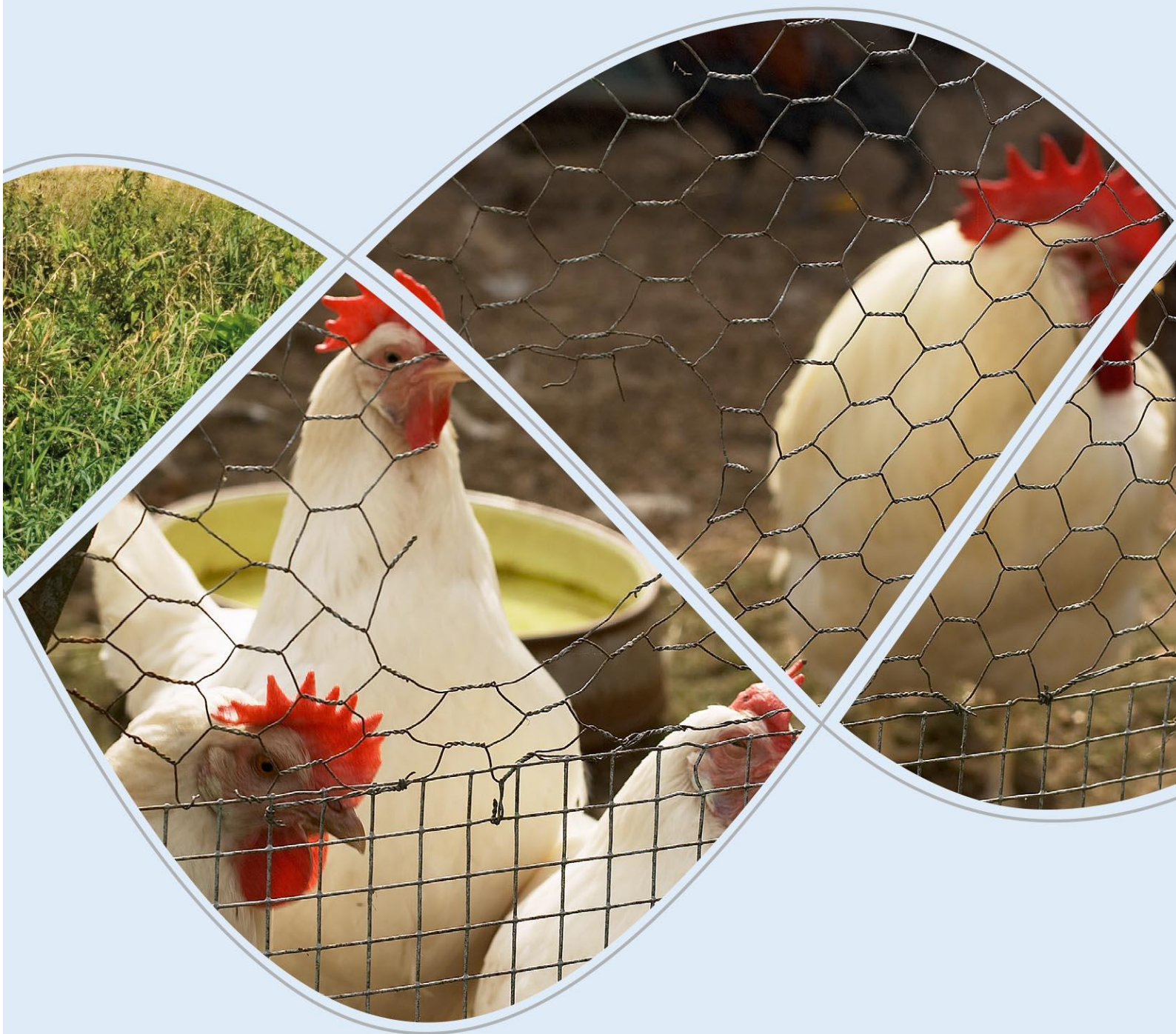

Tillæg nr. 2 til miljøgodkendelse

Ændring af fjerkræproduktion

Sdr Grisbækvej 6, 6740 Bramming

Oktober 2016

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon: 7616 1616

E-mail: miljo@esbjergkommune.dk

Web: www.esbjergkommune.dk

Sag nr.: 15/16271

Sagsansvarlig: Cha8

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
GODKENDELSE TIL UDVIDELSE OG DRIFT AF HUSDYRPRODUKTION	5
EJENDOMS- OG BEDRIFTSOPLYSNINGER	5
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR.....	5
Vilkår for husdyrbrugets anlæg.....	6
Generelle vilkår	6
RETSBESKYTTELSE OG REVURDERING.....	7
MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG OG AREALER.....	7
ØVRIGE FORHOLD	8
OFFENTLIGGØRELSE.....	8
KLAGEVEJLEDNING	8
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	10
INDLEDNING	10
BESKRIVELSE OG VURDERING AF ANSØGNINGEN.....	10
Husdyrbrugets beliggenhed.....	11
Dyreholdets størrelse	15
Driftsbygninger.....	15
Foder	17
Gødningsproduktion	17
Udbringningsarealer	17
Energi- og vandforbrug.....	17
Råvarer og hjælpestoffer	17
Affald	18
Spildevand/restvand	18
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ, MM.....	18
Lugt	18
Støj og transport	20
Støv, fluer og skadedyr	21
Lys.....	21
Driftsforstyrrelser og uheld	21
Landskab og kulturmiljø.....	21
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – NATURMÆSSIGE FORHOLD.....	24
Ammoniakpåvirkning af naturområder.....	25
Nitrat og fosfor til overfladevand – marine områder, vandløb og søer	29
Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)	30
Nitrat til grundvand - nitratfølsomme vandindvindingsområder	30
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT).....	30
OPHØR	32
HØRING	32
SAMLET VURDERING	32
BILAG 1	33
BILAG 2	38
BILAG 3	44

Indledning

Dette tillæg nr. 2 til miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for en ændring af husdyrproduktionen på Sdr Grisbækvej 6, 6740 Bramming i Esbjerg Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourcerforbrug.

Esbjerg Kommune har udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen om tillæg til miljøgodkendelse, herunder de stillede vilkår.

Forslaget til tillæg til miljøgodkendelse har været i nabohøring i perioden fra den 3. oktober 2016 til den 24. oktober 2016. Kommunen har i forbindelse med høringen ikke modtaget bemærkninger til projektet.

Godkendelse til udvidelse og drift af husdyrproduktion

Esbjerg Kommune har afgjort, at fjerkræbruget på Sdr. Grisbækvej 6, 6740 Bramming kan ændres som ansøgt.

Godkendelsen (tillæg nr. 2) omfatter:

- Ændring af størrelse og placering af ny fjerkræstald til fritgående høns samt hønsegårdene. Stalden er i tillæg til miljøgodkendelse fra maj 2016 placeret i tilknytning til eksisterende bygningsmasse og har en størrelse på ca. 2.958 m². Med dette tillæg øges staldens areal til ca. 4.200 m² uden samtidig ændring af dyreholdets størrelse, og stalden flyttes længere mod sydøst.
- Ændring af størrelse og placering af 4 nye fodersiloer. De 4 nye siloer er jf. tillæg til miljøgodkendelse fra maj 2016 placeret ved den nye stalds nordlige gavl og har en kapacitet på hhv. 32 m³ og 143 m³. Med dette tillæg ændres de 4 siloers kapacitet til 50 m³, og de ændrer placering til den nye stalds nordlige gavl.

Godkendelsen meddeles efter § 12 stk. 3 i lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, idet Esbjerg Kommune vurderer at:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet

Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen, herunder drift af husdyrbrugets anlæg samt udspretningsarealer.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i vedlagte miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Ejendoms- og driftsoplysninger

Godkendelsen gives til husdyrbruget beliggende Sdr. Grisbækvej 6, 6740 Bramming, matrikel nr. 6 a m.fl. Grisbæk By. Ejendomsnummeret er 5610307832. Bedriftens CVR nr. er 26610702 og CHR nr. er 81131. Husdyrbruget ejes og drives af Glenn Nielsen og Jannie Lønne, Sdr Grisbækvej 6, 6740 Bramming.

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som beskrevet i ansøgningen, skema nr. 90687. Godkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at kravene i § 27 og § 29 i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug opfyldes.

Denne miljøgodkendelse er tillæg nr. 2 til eksisterende miljøgodkendelse meddelt af Esbjerg Kommune i september 2010. Vilkår i den eksisterende miljøgodkendelse fra september 2010 og tillæg til miljøgodkendelse fra maj 2016, som ikke ophæves ved dette tillæg, er fortsat gældende for hele bedriften. De vilkår i det eksisterende tillæg til miljøgodkendelse fra maj 2016, som fortsat er gældende, fremgår af bilag 1. De vilkår i den eksisterende miljøgodkendelse fra september 2010, som fortsat er gældende, fremgår af bilag 2.

Der stilles følgende vilkår til hhv. husdyrbrugets anlæg, husdyrbrugets arealer, samt generelle vilkår for husdyrbruget.

Vilkår for husdyrbrugets anlæg

1. Vilkår 26, 27, 28 og 29 i tillægget til miljøgodkendelse fra maj 2016 ophæves.

Indretning og drift

2. Den nye fjerkræstald skal placeres, som vist på kort 2.

Lys

3. Udenfor ejendommens areal må der ikke være lysgener, der af tilsynsmyndigheden vurderes som væsentlige.

Transport

4. Til- og frakørsel til den nye fjerkræstald skal ske via eksisterende indkørsler fra Sdr Grisbækvej til husdyrbruget.

Landskabelige værdier

5. De på kort 4 angivne plantninger skal etableres som:
  - Grøn, 3-rækkede hegn
  - Blå, 2-rækkede supplerende hegn
  - Rød, hegn der bevares og om nødvendigt reetableres
6. Alle levende hegn skal bestå af hjemmehørende danske træer og buske.
7. Der skal holdes 8 meters afstand fra vandløb til levende hegn af hensyn til senere vedligehold af vandløbet.
8. Der må etableres brud i beplantningen til indkørsler til ejendommen.
9. Alle hegn skal etableres førstkommende plantesæson efter etablering af hønsestalden.
10. Alle hegn kan flyttes til en anden placering, på ejendommen, efter accept fra Esbjerg Kommune, såfremt de til stadighed opfylder deres formål som afskærmende beplantning.
11. De 4 nye fodersiloer skal placeres som angivet på kort 2.

Generelle vilkår

Krav til udnyttelse af godkendelse

12. Vilkårene i nærværende miljøgodkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor udnyttelse af godkendelsen påbegyndes.

13. Godkendelsen bortfalder såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsens meddelelse. Med udnyttet menes, at der er iværksat bygge- og anlægsarbejde.
14. Hvis en del af godkendelsen ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, jf. dog vilkår 13.

Retsbeskyttelse og revurdering

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse.

Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug § 40 stk. 2, hvis der er væsentlige ændringer i bedst tilgængelige teknik, der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved revurderingen.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering jf. § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Da bedriften første gang er miljøgodkendt i 2010, er der planlagt at foretage første revurdering i 2018.

Meddelelsespligt – anlæg og arealer

Den der er ansvarlig for husdyrbruget underretter kommunen ved manglende overholdelse af vilkår, og træffer straks foranstaltninger for at sikre, at vilkårene igen overholdes.

Kommunens godkendelse gælder for det konkrete projekt. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde der indebærer forøget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt i henhold til lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til det ansøgte dyrehold, staldanlæg og udbringningsarealer. Esbjerg Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny godkendelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne godkendelse.

Ændringer af udbringningsarealet for den kommende planperiode skal anmeldes til kommunen, senest 1. august jf. §§ 25 og 26 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Kommunen vurderer hvorvidt de nye arealer er mere sårbare. Kommunens tilkendegivelse gives inden 1. oktober, hvorefter anmeldelsen evt. kan trækkes tilbage, eller der kan fremsendes en ny. En ny anmeldelse skal i givet fald være kommunen i hænde senest 15. oktober. Hvis kommunen har indsigelser imod de nye arealer meddeles det inden 31. december.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Øvrige relevante tilladelser og godkendelser skal indhentes særskilt.

Etablering af nye anlæg må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse fra Esbjerg Kommune.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne godkendelses vilkår.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den 31. oktober 2016 på Esbjerg Kommunes hjemmeside: www.esbjergkommune.dk/annoncer.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet, jf. husdyrlovens § 76 stk. 1. Klageberettigede er ansøgeren, Miljøministeren, Sundhedsstyrelsen, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret, jf. husdyrlovens §§ 84, 85, 86 og 87.

En klage skal indgives via Klageportalen. På Natur- og Miljøklagenævnets forside, www.nmkn.dk, findes et link til Klageportalen. Klageportalen ligger på www.borger.dk og på www.virk.dk, som man logger sig på, f.eks. med NEM-ID.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen. Klagefristen udløber 28. november 2016 kl. 23:59.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt, jf. husdyrlovens § 90.

Natur- og Miljøklagenævnte skal som udgangspunkt afvise en klage, der indsendes uden om Klageportalen, med mindre der er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Esbjerg Kommune. Anmodningen sendes så vidt muligt elektronisk til miljo@esbjergkommune.dk eller pr. brev til Esbjerg Kommune, Natur- og Vandmiljø, Torvegade 74, 6700 Esbjerg. Esbjerg Kommune sender herefter anmodningen videre til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Når man klager opkræves et gebyr på kr. 500. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

1. Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Udnyttelse af godkendelsen

Miljøgodkendelsen er blandt andet givet på vilkår, der regulerer de landskabelige værdier (vilkår nr. 5-11). Derfor kan du jf. § 81 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, først udnytte godkendelsen efter klagefristens udløb.

Som udgangspunkt har en eventuel klage opsættende virkning, således at godkendelsen først kan udnyttes når Natur- Miljøklagenævnet har truffet endelig afgørelse i sagen. Det vil være Natur- og Miljøklagenævnet, som kan oplyse om hvorvidt en klage har opsættende virkning.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Husdyrbruget på Sdr. Grisbækvej 6 har søgt om at ændre størrelse og placering af en ny fjerkræstald og fodersiloer. Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt, danner baggrund for miljøgodkendelsen og indeholder en vurdering af de miljøpåvirkninger, som udvidelse og drift af husdyrbruget giver anledning til.

Miljø skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourcetilforbrug.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er i husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse og vejledning¹. Påvirkningen af omgivelserne er beskrevet og vurderet dels i forhold til de anlægsnære påvirkninger (lugt, støj mm), dels i forhold til de naturmæssige forhold (natur, vandmiljø mm.).

Beskrivelse og vurdering af ansøgningen

Glen Nielsen og Jannie Lønne ønsker at ændre størrelse og placering af en ny fjerkræstald og 4 fodersiloer på Sdr. Grisbækvej 6, 6740 Bramming.

Esbjerg Kommune meddelte i maj 2016 tillæg til miljøgodkendelse til udvidelse af dyreholdet på Sdr. Grisbækvej 6, 6740 Bramming. Tillægget omfatter en udvidelse af dyreholdet fra 41.750 høner (bure m. bånd og staldgødning) til 77.668 høner (34.525 fritgående årshøner i volieresystem m. gødningsbånd og 43.143 årshøner i bure m. bånd og staldgødning) svarende til en udvidelse fra 245,6 dyreenheder til 456,9 dyreenheder.

Tillægget fra maj 2016 omfatter etablering af ny fjerkræstald til fritgående høns på ca. 2.958 m² umiddelbart øst for nuværende konsumægstald samt etablering af ca. 250 m² foderhus/blandestation/forum i forlængelse af den nye stald og opførelse af 2 stk. fodersiloer på 32 m³ samt 2 stk. gastætte siloer på 143 m³. Hverken stalden, foderhus/blandestation/forum og siloer er endnu blevet opført.

Glenn og Jannie Lønne ønsker nu at ændre fjerkræstaldens placering samt etablere en ny og større stald (i alt 4.200 m² inkl. foderhus/blandestation/forum) for at fremtidssikre produktionen til økologisk drift og fremtidige pladskrav. Der opføres i forbindelse hermed 4 nye fodersiloer på 50 m³ og en højde på 9 m ved staldens nordlige gavl.

Der foretages ingen ændringer af dyreholdets størrelse i forhold til tillægget til miljøgodkendelse fra maj 2016. Det vil sige, at produktionen af høner ikke øges i forhold til de 34.525 årshøner i system til fritgående høner med volieresystem m. gødningsbånd samt burægsproduktionen på 43.143 årshøner.

Projektet forventes påbegyndt umiddelbart efter tillægget til miljøgodkendelse og byggetilladelse er meddelt.

---

¹ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (Lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016) med senere ændringer; bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (bekendtgørelse nr. 44 af 11. januar 2016), samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

På vegne af ansøger har Søhøjlandets Regnskabskontor den 12. august 2016 indsendt ansøgning om miljøgodkendelse via det it-baserede ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk.

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen har der været behov for supplerende oplysninger og derfor har der været mailkorrespondancer med ansøgers konsulent. Det endelige ansøgningsskema (nr. 90687 version 2) er indsendt den 12. august 2016.

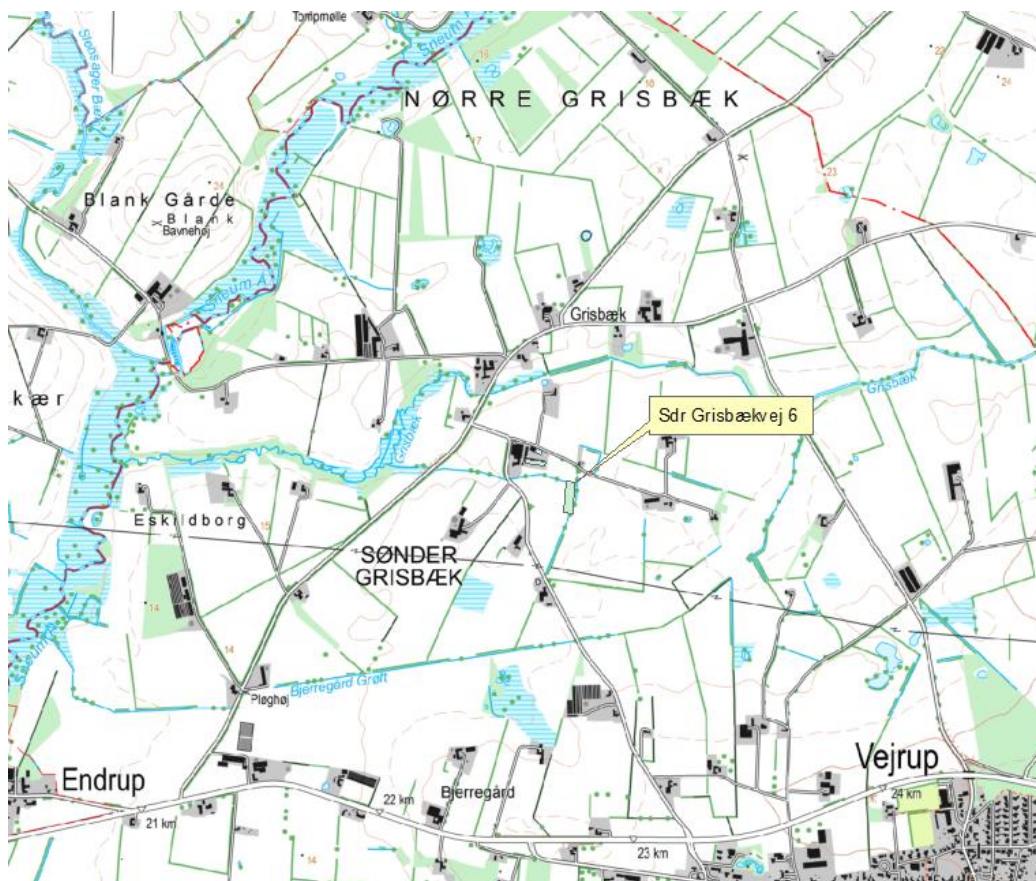
Tidligere godkendelser

Esbjerg Kommune har i september 2010 meddelt miljøgodkendelse til udvidelse af husdyrproduktionen fra 65,5 DE til 341,4 DE. Efterfølgende har Esbjerg Kommune i maj 2016 meddelt tillæg til miljøgodkendelsen (tillæg nr. 1) til udvidelse af husdyrproduktionen fra 245,6 til 456,9 DE. Nærværende miljøgodkendelse meddeles som tillæg nr. 2 til miljøgodkendelsen.

Af § 26 i husdyrloven fremgår det, at kommunen skal foretage en samlet vurdering af alle udvidelser foretaget siden 1. januar 2007, dog højst over en 8 årig periode. Der er indsendt en fiktiv ansøgning (skema 92100, version 1), hvor nudriften således er angivet til 64,8 DE, således at alle beregninger og vurderinger af miljøforhold medtager alle udvidelser siden 2008.

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget er beliggende i landzone i område " 22-030-010 – landområde omkring Sdr. Grisbæk" i Esbjerg Kommuneplan 2014-2026. Anvendelsen fastlægges til jordbrugsområde med det sigte at fremme erhverv som landbrug, skovbrug, pelsdyravl og lignende. Overflødige landbrugsbygninger kan bruges til andet erhvervsformål af håndværksmæssig karakter uden behov for større udbygning. Placeringen af husdyrbruget fremgår af kort 1.

Kort 1. Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget ligger ca. 1,4 km fra eksisterende byzoneområde (Vejrup). Nærmeste byzone udpeget i lokalplanen er blandet beboelses- og erhvervsområde beliggende i Vejrup ca. 1,3 km syd for ejendommen.

Den nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Sdr. Grisbækvej 10, 6740 Bramming, beliggende ca. 70 meter øst for staldanlægget.

Nærmeste samlede bebyggelse er Endrup ca. 2,3 km sydøst for ejendommen, som også er planlagt byzone.

Afstandskrav og de aktuelle afstande fremgår af nedenstående tabel 1. Afstanden er målt fra nybyggeri, hvis ikke andet er angivet.

Nærmeste	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Nabobeboelse	61 m	Sdr Grisbækvej 10	50 m
Lokalplanområde	1,3 km	Vejrup	50 m
Byzoneområder	1,3 km	Vejrup	50 m
Sommerhusområde	>2 km	Ingen i nærheden	50 m
Naboskel	9 m	Naboskel øst for ny stald	30 m
Beboelse på samme ejendom	188 m		15 m
Levnedsvirkomhed	>25 m	Ingen i nærheden	25 m
Almen vandindvindingsanlæg	>50 m	Ingen i nærheden	50 m

Ikke almen vandindvindingsanlæg	>25 m	Ingen i nærheden	25 m
Vandløb	32 m	Eksisterende vandløb (Siggrøften) flyttes, så afstandskrav overholdes	15 m
Dræn	>15 m	Dræn til Siggrøften har en afstand på minimum 15 m til stalden	15 m
Sø	>15 m	Ingen i nærheden	15 m
Offentlig vej	50 m	Sdr Grisbækvej	15 m
Naturområde omfattet af §7 i husdyrloven	>10 m	Ingen i nærheden	10 m

Tabel 1. Oversigt over afstande sammenholdt med afstandskrav i husdyrlovgivningen.

Husdyrbruget opfylder afstandskravene i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug:

- § 6: Afstande til nabobeboelse, eksisterende eller fremtidig byzone- eller sommerhusområde samt områder i landzone der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål.
- § 7: Forbudszone for etablering, udvidelse eller ændring indenfor 10 m fra nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper.
- § 8: Afstandskrav til vandløb, vandindvindinger, offentlig og privat fællesvej, levnedsmiddelvirkning og egen beboelse.

I forbindelse med etablering af den nye staldbygning flyttes vandløbet Siggrøften, således at afstandskravet på 15 m til vandløbet overholdes. Der er søgt om særskilt tilladelse hertil hos Esbjerg Kommune. Dræn, der afleder vand til Siggrøften, vil ligeledes have en minimumsafstand på 15 m til vandløbet.

De fritgående høns er i ansøgningssystemet angivet som udegående inden for udbringningsarealet i 1 mdr. pr. år, idet de har adgang til hønsegårde og jævnligt forventes at opholde sig her, se kort 3. Hønsegårdene vurderer Esbjerg Kommune bør betragtes som folde med afgræssende dyr. Afgræsningen foregår i nærhed af flere boliger på Sdr Grisbækvej og i særdeleshed i nærheden af nr. 9 og 10, men da afstandskravet på 50 m alene gælder til samlet bebyggelse og byzone mv. og ikke enkelt bolig vurderes afstandskravene for afgræsning at være overholdt.

Husdyrbruget ligger mere end 300 m fra en beboelsesbygning uden landbrugspligt, der ligger i samlet bebyggelse, eksisterende eller fremtidig byzone- eller sommerhusområde eller område i landzone, der i lokalplan er udlagt til bolig- og erhvervsformål/offentlige formål. Dermed er husdyrbruget ikke omfattet af husdyrlovens § 20, der skal sikre at risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne begrænses, hvis anlægget er placeret mindre end 300 m fra de nævnte områder.

Dispensation fra afstandskrav til naboskel

Afstanden fra stalden til nabomatrikel nr. 5æ Grisbæk By, Vejrup sydvest for stalden er mindre end 30 m. Da matriklen overtages af ansøger ved et magelæg og købsaftale er indgået mellem parterne, betragtes matriklen ikke som et naboskel. Der meddeles således ikke dispensation fra afstandskravet til naboskel.

Staldens afstand til nabomatrikel nr. 4k, Grisbæk By, Vejrup nordøst for stalden er ca. 9 m, og derfor er husdyrlovens afstandskrav på 30 m til naboskel ikke overholdes. Der er derfor søgt om dispensation fra afstandskravet til naboskellet.

Ansøgers begrundelse for at ændre placeringen af stalden er, at siden udarbejdelsen af tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen fra maj 2016 er vilkårene for æggproduktion kraftig forandret. Der er kommet stærk fokus på fritgående dyr og økologi. Med den nye placering og øget stald- og hønsegårdsvolumen er stalden forberedt til økologisk produktion.

Den nye stald og de omgivende hønsegårdes placering og størrelse opfylder pladskravene til økologisk produktion ved en produktion på 30.000 økologiske årshøner.

Det vurderes jf. de øvrige afsnit i nærværende tillæg til miljøgodkendelse, og med baggrund i de stillede vilkår til husdyrbruget, at det ansøgte projekt ikke vil medføre nogen væsentlig øget risiko for gener eller forurening af omgivelserne herunder af nærmeste nabo på Sdr Grisbækvej 10.

Samlet vurderer Esbjerg Kommune, at der med baggrund i de stillede vilkår herunder staldens placering kan meddeles dispensation fra afstandskravet til naboskel jf. § 9 stk. 3 i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

Alternative placeringer

I det følgende er der redegjort for øvrige alternative placeringer af fjerkræsstalden, som har været overvejet ifm. sagsbehandlingen. De forskellige alternativer er skitseret med kort i bilag 3.

Alternativ 1

Der er afsøgt muligheden for at placere den ny stald i tilknytning til eksisterende bygningsmasse med en orientering af gavlene mod hhv. N og S og inden for en afstand af 20 m af østgavlen på eksisterende burægstald. Placeringen af stalden overholder afstandskravet til naboskel og øvrige afstandskrav (under forudsætning af at vandløb og dræn flyttes).

Med samme bygningsstørrelse på 120 x 35 m kan der opføres maksimalt 14,5 ha hønsegård. Det hænger sammen med at hønsegårdene ved økologisk produktion maksimalt må have en længde på 350 m fra stald til enden af hønsegården. Omregnet til folde svarer dette til 24.000 økologiske høns.

Da der opføres en stald med plads til 30.000 økologiske høns er det ikke rentabelt, at der kun kan opføres hønsegårde, der opfylder pladskravet til 24.000 høns i tilknytning hertil.

Alternativ 2

Ansøger har indledningsvis foreslået en placering af en 120 x 35 m stald samme sted som den valgte placering, men med en orientering af staldens gavle mod hhv. NV og SØ. Med denne placering overholdes alle afstandskrav herunder også afstandskravet til naboskel (under forudsætning af at vandløb og dræn flyttes). Desuden kan der med denne placering opnås de tilstrækkelige 18 ha hønsegård, så pladskravet til 30.000 økologiske høns er opfyldt.

Esbjerg Kommune vurderer, at denne placering landskabelig set ikke er hensigtsmæssig i forhold til indpasse byggeriet i landskabet, da placeringen strider mod bygningsstrukturen i området. De eksisterende bygninger på Sdr Grisbækvej 6 er lige som det meste af det øvrige område orienteret med gavle primært mod hhv. N og S eller også mod Ø og V. Ved at orientere stalden med gavle mod hhv. NV og SØ bydes denne struktur.

Alternativ 3

Orienteres staldens gavle mod hhv. Ø og V og i en afstand af 20 m syd for eksisterende burægstald kan der opnås 12,9 ha hønsegård. Pladskravet for 30.000 økologiske høns er 18 ha. Da der ønskes opført en stald med plads til 30.000 økologiske høns er det ikke rentabelt, at hønsegårdsarealet ikke opfylder pladskravet.

Alternativ 4

Placering af en 120 x 35 m stald vest for den valgte placering med en orientering i hhv. N og S retning, så afstandskravet på 30 m til naboskel mod øst er overholdt. Med denne placering kan der opnås 17,1 ha hønsegård. Dette er ikke tilstrækkeligt, da kravet er 18 ha, og denne placering er derfor urentabel.

Valg af placering

Alternativ 1, 3 og 4 ikke placeringer, der er aktuelle for ansøger. Derudover finder Esbjerg Kommune, at alternativ 2 ikke opfylder kravet om hensyn til landskabet.

Med den valgte placering, jf. kort 2, hvor stalden ligger frit, kan pladskravet i hønsegårde til en produktion på 30.000 økologiske høns opfyldes, og derfor er projektet rentabel og aktuell for ansøger.

Placeringen af stalden opfylder jf. afsnittet "Landskab og kulturmiljø" samtidig hensynet til landskabet under forudsætning af at de stillede vilkår overholdes.

Esbjerg Kommune bemærker, at der på nabomatriklen (nr. 4k) ikke er placeret nogen boliger, der kan blive påvirket af dispensationen. Nærmeste nabobeboelse ligger på den nordlige side af Sdr Grisbækvej. Afstanden fra stalden til boligen (Sdr Grisbækvej 10) er ca. 61 m. Som det fremgår af de øvrige afsnit i nærværende tillæg til miljøgodkendelse, vurderes det, at det ansøgte projekt med den aktuelle placering af stalden ikke vil medføre nogen væsentlig øget risiko for gener eller forurening af omgivelserne herunder af nærmeste nabo på Sdr Grisbækvej 10. Esbjerg Kommune finder samlet, at den valgte placering er den mest hensigtsmæssige og at denne opfylder husdyrlovens regler.

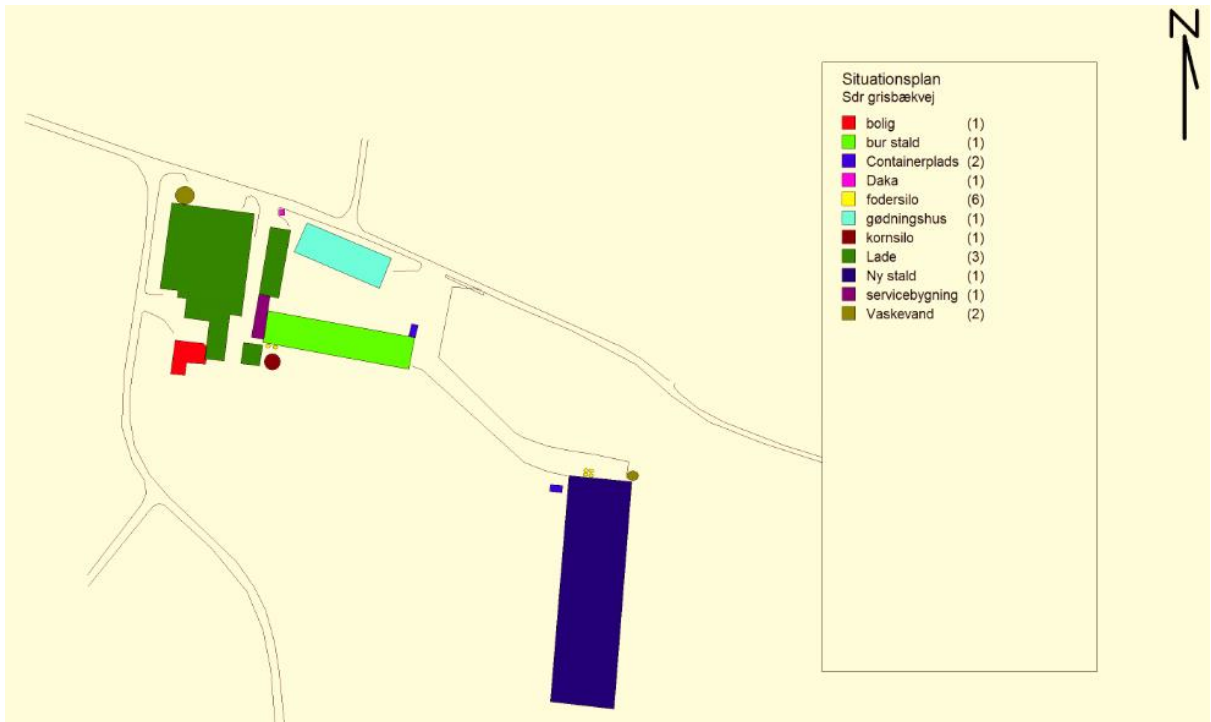
Dyreholdets størrelse

Dyreholdets størrelse ændres ikke ved det ansøgte projekt i forhold til den fremtidige produktion godkendt i forbindelse med tillæg til miljøgodkendelse fra maj 2016.

Driftsbygninger

I forbindelse med det ansøgt projekt opføres der en ny fjerkræstald på ca. 4.200 m² (35 m x 120 m) til fritgående høns inkl. foderhus/blandestation/forrum i den nordlige ende. Der ud over opføres 4 stk. fodersiloer á 50 m³ med en højde på 9 m. Disse siloer erstatter siloerne godkendt med tillæg til miljøgodkendelse fra maj 2016.

Driftsbygningernes placering fremgår af kort 2 og på kort 3 er den nye stald og hønsegårdens placering vist i forhold til Siggrøften, der ændrer forløb.

Kort 2: Situationsplan

Kort 3: Placering af ny stald og hønsesgårde i forhold til nyt vandløbstracé

Der foretages ingen ændringer i dyreholdet i de enkelte stalde og heller ingen ændringer af staldsystemer i forhold til tillæg til miljøgodkendelse fra maj 2016. Der stilles således ingen nye eller ændrede vilkår i relation til produktionsomfang eller staldsystemer.

Foder

Der er ingen ændringer mht. opbevaring af foder og halm i forhold til tillæg til miljøgodkendelse fra maj 2016. Dog ændrer siloerne størrelse og placering, idet disse placeres ved den nye stalds nordlige gavl.

Der ændres ikke på tildelingen af foder til hønsene herunder indhold af råprotein og fosfor i foderet i forhold til beskrivelserne i tillægget til miljøgodkendelse fra maj 2016.

Kommunen vurderer, at husdyrbrugets opbevaring og håndtering af foder ikke medfører en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne.

Der stilles ingen nye eller ændrede vilkår.

Gødningsproduktion

Den ændrede placering og ændrede størrelse af stalden ændrer ikke på husdyrbrugets produktion af gødning samt håndtering, opbevaring eller afsætning af gødning i forhold til tillæg til miljøgodkendelse fra maj 2016. Opbevaringskapaciteten for flydende og fast gødning er dermed også uændret.

Der stilles ingen nye eller ændrede vilkår.

Udbringningsarealer

Der ændres i forhold til tillæg til miljøgodkendelsen fra maj 2016 ikke på udbringningsarealernes sammensætning og størrelse udover den ændring, som staldens placering giver anledning til.

Der ændres desuden ikke på afsætningen af gødning til biogasanlæg, aftalearealer og egne/forpagtede arealer. Harmonikravet er således fortsat overholdt.

Der stilles ingen nye eller ændrede vilkår.

Energi- og vandforbrug.

Husdyrbrugets energi- og vandforbrug forventes at være uændret i forhold til beskrivelserne i tillæg til miljøgodkendelse fra maj 2016.

Der stilles ingen nye eller ændrede vilkår.

Råvarer og hjælpestoffer

Husdyrbrugets forbrug af råvarer og hjælpestoffer forventes at være uændret i forhold til beskrivelserne i tillæg til miljøgodkendelse fra maj 2016.

Der stilles ingen nye eller ændrede vilkår.

Affald

Husdyrbrugets affaldstyper, -mængder, opbevaring samt bortskaffelse heraf forventes at være uændret i forhold til beskrivelserne i tillæg til miljøgodkendelse fra maj 2016.

Der stilles ingen nye eller ændrede vilkår.

Spildevand/restvand

Der etableres bad/toilet i den nye stald, og spildevandet herfra ønskes fortsat ledt via bundfældningstank til nedsivning. Der indsendes særskilt ansøgning herom.

Restvand

Vandforbruget til rengøring af stalde og pakkerum samt anvendelse heraf ændres ikke med den ændrede størrelse og placering af stalden.

Afløb

Aflledning af overfladevand herunder tagvand samt vask af sprøjte ændres ikke med den ændrede størrelse og placering af stalden.

Hvis tagvand/overfladevand på et senere tidspunkt ønskes afledt til vandløb, forudsætter dette en udledningstilladelse.

Det vurderes, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis og at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand/restvand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Der stilles ingen nye eller ændrede vilkår.

Husdyrbrugets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj, mm.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor mange dyr der er på ejendommen og hvilken art der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener fra fluer og andre skadedyr. Desuden kan bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Påvirkning af den omgivende natur og vandmiljøet behandles nedenfor i afsnittet om husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne - naturmæssige forhold.

Lugt

Der foretages ved det ansøgte projekt ingen ændringer mht. håndtering, opbevaring og udbringning af gødning i forhold til beskrivelserne i tillæg til miljøgodkendelse fra maj 2016. Der sker ligeledes ingen ændring af, hvilke arealer der modtager gødning.

Der ændres ikke på ventilationsforholdene i den nye stald. Der er således fortsat undertryksventilation i alle stalde, med indtag og afkast i sider og tagflader.

Den ændrede størrelse og placering af stalden medfører samlet set ingen forøgelse af lugt fra husdyrbruget, men påvirkningen af de enkelte bebyggelsestyper (enkelt

bolig, samlet bebyggelse og byzone) ændrer sig, da lugtspredningen ændrer sig. Derfor er der foretaget en ny lugtvurdering fra husdyrbruget.

Lugtgener fra staldene vurderes på grundlag af det beskyttelsesniveau for lugt, som er fastlagt i husdyrlovgivningen. Hvis beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, vurderes husdyrbruget som udgangspunkt ikke at give anledning til væsentlige lugtgener.

Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgeneafstande. Geneafstanden beskriver den afstand som minimum skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper. Geneafstanden fastsættes under hensyntagen til forskellige områders følsomhed over for lugt. Eksempelvis vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel end beboere i byområder. Beboelsesejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.

Geneafstanden beregnes i det digitale ansøgningskema og resultaterne fremgår af tabel 2. Der sker automatisk en korrektion for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang det er relevant. I den konkrete ansøgning er geneafstanden korrigeret for vindretning.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnitsafstand	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
+ Sdr. Grisbækvej 10	0	FMK	90,36	0,00	90,36	0,00	125,25	Nej	Ja
+ Vestermarken 4	0	FMK	245,72	185,95	245,72	185,95	1.602,30	Ja	Ja
+ Nr. Vejrup By, Vejrup	0	FMK	437,11	330,78	437,11	330,78	1.434,88	Ja	Ja

Tabel 2: Lugtberegning.

Der er foretaget lugtberegninger til nærmeste bolig uden landbrugspligt, Sdr. Grisbækvej 10, nærmeste byzone, Vejrup By, som ligger ca. 1,4 km sydsydøst for ejendommen samt nærmeste samlet bebyggelse, Endrup, som ligger ca. 2,3 km fra ejendommen.

Ifølge beregningerne er afstanden til henholdsvis byzone, samlet bebyggelse og nabobeboelse større en lugtgeneafstanden og beskyttelsesniveauet for lugt er dermed overholdt.

Geneafstanden afsættes normalt i centrum af stalden. I ansøgningen er der flere staldafsnit, der hver bidrager med en lugtemission. I ansøgningsystemets beregningsmodel er den ukorrigerede geneafstand til nabobeboelse (Sdr. Grisbækvej 10) beregnet til 90,4 m, hvilket ikke umiddelbart kan sammenlignes med den faktiske afstand til ejendommen. Da der er flere staldafsnit med en vis indbyrdes afstand, er der foretages en beregning, som viser, at den vægtede gennemsnitsafstand fra disse er 125,3 m. Da den vægtede gennemsnitsafstand er større end geneafstanden til nærmeste beboelse, er beskyttelsesniveauet for lugt overholdt. Beskyttelsesniveauet for lugt i forhold til nærmeste byzone og samlet bebyggelse er ligeledes overholdt.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad, så man ikke vil karakterisere det som generende. Det vurderes, at staldanlæggene ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer.

Der er i miljøgodkendelsen fra 2010 stillet vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige lugtgener, og det vurderes ikke, at der er behov for yderligere vilkår.

Støj og transport

Den ændrede størrelse og placering af den nye stald ændrer med en enkelt undtagelse ikke på typen af støj (kilder til støj), tidspunkter for støj eller varigheden af støj fra husdyrbruget i forhold til beskrivelserne i tillæg til miljøgodkendelse fra maj 2016.

Der vil med den ændrede placering af stalden være udlevering/afhentning af æg fra stalden samt læsning/aflæsning af dyr vha. lastbiler ved den nye stald, hvilket er en ændring ift. beskrivelserne i tillæg til miljøgodkendelsen fra maj 2016. Udlevering af æg forventes at finde sted 1 gang hver 3. dag og primært på hverdage inden for almindelig arbejdstid. Læsning/aflæsning af dyr forventes at finde sted ca. 1 gang hver 14 måned. Nærmeste nabobeboelse, Sdr Grisbækvej 10, vil med den nye placering af stalden være placeret ca. 61 m nord for den nye fjerkræstald.

Den ændrede størrelse og placering af den nye stald medfører, at støj fra stalden og aktiviteter omkring stalden ændrer kildeområde i forhold til tillæg til miljøgodkendelse fra maj 2016.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er fastsat som vilkår i miljøgodkendelsen fra september 2010, og det vurderes ikke, at være nødvendigt med yderligere vilkår.

Antallet af transporter samt transportveje mellem arealer og husdyrbruget, vurderet ud fra antallet af til- og frakørsler, ændres ikke med den ændrede størrelse og placering af den nye stald, og dermed forventes belastningen af omgivelserne at være uændret i forhold til beskrivelserne i tillæg til miljøgodkendelse fra maj 2016.

Overkørsel til husdyrbruget fra Sdr Grisbækvej foregår i ansøgt drift uændret af de eksisterende indkørsler, hvor der ingen nabobeboelser er placeret hverken ved den østlige eller vestlige indkørsel til husdyrbruget. Nærmeste nabobeboelse, Sdr Grisbækvej 10, er beliggende i en afstand af ca. 110 m til nabobeboelsen fra den østlige indkørsel til husdyrbruget.

Der forventes ikke at være væsentlige støjgener for omgivelserne forbundet med udegående høns i hønsegårdene. Støj fra høns forventes at være af kortvarig karakter enten som følge af uro i gården eller ifm. at hønen har lagt æg, dvs. inde i stalden. I de mørke timer opholder hønsene sig inde i stalden og der forventes således ikke at forekomme støj fra hønsene, som vil medføre gener for naboerne. Der er desuden ingen haner på husdyrbruget, som vil stå og gale udendørs.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at naboer med den ændrede størrelse og placering af den nye stald ikke vil blive væsentlig generet af støj herunder fra transporter til- og fra husdyrbruget.

Støv, fluer og skadedyr

Den ændrede størrelse og placering af stalden giver ikke anledning til ændrede kilder til støv, fluer eller skadedyr i forhold til tillæg til miljøgodkendelsen fra maj 2016. Dog ændres kildeområdet, hvorfra der på husdyrbruget kan forventes at opstå støv, fluer og skadedyr med den nye placering af stalden.

Afstanden til naboer er med den ændrede placering af den nye stald fortsat så stor, at der ikke vurderes at være væsentlige gener for naboer med støv i ansøgt drift.

Der ændres ligeledes ikke på husdyrbrugets måde at forebygge og bekæmpe fluer og skadedyr på. Der vurderes, at der med de eksisterende vilkår om flue- og skadedyrsbekæmpelse ikke vil være problemer hermed på og omkring husdyrbruget.

Der stilles ikke nye eller ændrede vilkår.

Lys

Der ændres ikke på belysningskilderne på husdyrbruget i forbindelse med ændring og ved ændringen af staldens placering i forhold til tillæg til miljøgodkendelsen fra maj 2016.

På staldens nordlige gavl installeres der lysarmaturer, der tændes sensorisk og som anvendes ved ind- og udsætning af dyr samt ved udlevering af æg. Nærmeste nabobeboelse, Sdr Grisbækvej 10, er beliggende ca. 61 m nord for stalden. Eksisterende beplantning ved Sdr Grisbækvej afskærmer i nogen grad for lyspåvirkningen fra husdyrbruget.

Esbjerg Kommune stiller vilkår om, at der udenfor ejendommens areal ikke må være lysgener, der af tilsynsmyndigheden vurderes som væsentlige. Det vurderes, at husdyrbruget med det stillede vilkår ikke vil give anledning til væsentlige lysgener for omgivelserne.

Driftsforstyrrelser og uheld

Den ændrede størrelse og placering af stalden ændrer ikke på, hvilke faktorer der kan forårsage driftsforstyrrelser eller uheld jf. tillæg til miljøgodkendelse fra maj 2016, og der ændres ikke på husdyrbrugets forebyggende foranstaltninger og tiltag for at forhindre eller minimere forurening af miljøet.

Eksisterende beredskabsplan tilrettes af ansøger. Der er i miljøgodkendelsen fra september 2010 stillet vilkår om, at virksomheden skal udarbejde en beredskabsplan, samt at der herefter til enhver tid skal forefindes en opdateret beredskabsplan på ejendommene, som skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

Det vurderes, at husdyrbruget med det stillede vilkår har truffet de nødvendige foranstaltninger til at imødekomme uheld og unormale driftsforstyrrelser. Der stilles ikke yderligere vilkår.

Landskab og kulturmiljø

I bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse, mv. af husdyrbrug fremgår det, at det påhviler kommunen at varetage de landskabelige værdier, herunder at stille krav om placering og udformning af ny bebyggelse.

I forbindelse med byggeriet af nye anlæg er der foretaget en landskabsanalyse. Af landskabsanalysen fremgår følgende:

Projekt

Nyt staldanlæg til høns med fodersiloer samt volierer (hønsegårde) i det fri.

- Stald 35 x 120 x 7 meter med en benhøjde på 2,5 meter. Samlet areal er ca. 4.200 m².
- Grå antracit på tag og sider
- Stalden udføres med net i begge sider
- Fodersilo, glasfiber, 4 stk. højde 9 meter, farve RAL 7024 eller tilsvarende.
- Hele området omkring stalden skal inddrages til hønsegård i en radius op til 350 m. Der skal laves op til 10 separate hønsegårde, der ligger som en vifte omkring stalden. Inden for hver af disse bliver der plantet øer/områder med beplantning. Typisk hjemmehørende løvfældende træer og buske. Området indeholder både lavtliggende områder og "høj" jord. I valg af beplantning vil der tages hensyn hertil.

Bindinger

KP 14-26 Værdifulde landskaber

KP 14-26 LKO 561.07 Vejrup Landbrugsflade

Topografi

Det ansøgte er beliggende i kote 15 midt på Holsted Bakkeø mellem forgreningerne i Sneum Å: Siggrøften og Grisbæk. Terrænet er faldende ned mod vandløbene og har overvejende retning mod vest. Højeste kote i terræn er kote 20 umiddelbart øst og syd for det ansøgte.

Bevoksning

Bevoksningen i området er overvejende knyttet til ejendommene, der i høj grad er sløret/skjult med beplantning omkring. Dog er flere af de større gårdanlæg blottet på én eller flere sider.

Bevoksningen nærmest det ansøgte er meget sparsom og placeringen af hønsegårdene udstiller i høj grad hønseriet for omverdenen, idet der hegnes 18 ha fra, hvad der udefra, kan opfattes som én stor hegning.

Placeringen af de ønskede beplantninger reducerer desuden ikke indsigt til staldanlægget i væsentlig grad.

Bebyggelse

Bebyggelsen i området er meget spredt og knytter sig i højere grad til vandløbene end til de større veje. Bebyggelsen er overvejende mindre og mellemstore gårde.

Udbygningen af gården med en hønsestald, der er placeret væk fra den øvrige bebyggelse, vurderes at afvige fra den øvrige bebyggelsesstruktur og udstiller i høj grad staldanlægget, da det ikke opleves som i tilknytning til ejendommens øvrige bygningsmasse.

Infrastruktur/tekniske anlæg

400 meter syd for det ansøgte løber en 400 kV. hovedtransmissionsledning fra Holsted til Station Endrup.

Nærmeste vej er Sdr Grisbækvej, der forløber lige op af ejendommen. Når man færdes ad denne mod nord, er der indsigt til det ansøgte.

Kulturforhold

Der er ingen væsentlige kulturforhold på eller omkring ejendommen

Sårbarhed

Landskabet er forholdsvis robust over for påvirkninger, idet alle marker er indpasset mellem vandløbets forgreninger, hvorfor landskabet ikke har en egentlig struktur eller retning i form af f.eks. NS orienterede læhegn.

Dog er de vandløbsnære arealer sårbare over for byggeri, der dominerer omgivelserne og blokerer udsigten på langs af vandløbene. Idet det ansøgte er beliggende i et lavt strøg ved Sigrøften væk fra den eksisterende bygningsmasse vil det påvirke oplevelsen af landskabet.

Konklusion

Det vurderes, at det ansøgte vil påvirke landskabet i negativ retning, idet staldanlægget afviger fra den øvrige bebyggelsesstruktur og dermed, i høj grad, udstiller det ansøgte, da det ikke opleves som i tilknytning til ejendommens øvrige bygningsmasse.

Omfanget af hønsegårdene vurderes at få en negativ effekt på omgivelserne, idet der påtænkes frahegnet 18 ha der, udtryksmæssigt, vil fremstå som én samlet frahegning i kontrast til det omgivende landskab.

Placeringen af de påtænkte beplantninger understøtter desuden ikke gårdanlægget og hegningernes placering, idet plantningerne er planlagt for hønsehold og ikke for at understøtte det samlede anlægs udtryk og påvirkning af omgivelserne.

For at kompensere for staldens og hegningernes negative påvirkning af landskabet vurderer Esbjerg Kommune, at der skal stilles nedenstående vilkår til projektet, så de negative effekter minimeres. Under forudsætning af at de stillede vilkår efterleveres er det Esbjerg Kommunes samlede vurdering, at hensynet til de landskabelige værdier ikke tilsidesættes.

Vilkår til det ansøgte

- De på kort 4 angivne plantninger skal etableres som:
  - Grøn, 3-rækkede hegn.
  - Blå, 2-rækkede supplerende hegn.
  - Rød, hegn der bevares og om nødvendigt reetableres
- Alle levende hegn skal bestå af hjemmehørende danske træer og buske.
- Der skal holdes 8 meters afstand fra vandløb til levende hegn af hensyn til senere vedligehold af vandløbet.
- Der må etableres brud i beplantningen til indkørsler til ejendommen.
- Alle hegn skal etableres førstkommande plantesæson efter etablering af hønsestalden.
- Alle hegn kan flyttes til en anden placering, på ejendommen, efter accept fra Esbjerg Kommune, såfremt de til stadighed opfylder deres formål som afskærmende beplantning.
- Fodersiloerne skal placeres som vist på kort 2.

Kort 4: Bepplantningsplan, Grøn: 3-rækket hegn, Blå: 2-rækker supplerende hegn, Rød: Hegn bevares og genplantes om nødvendigt.

Husdyrbrugets påvirkninger af omgivelserne – naturmæssige forhold.

I bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse, mv. af husdyrbrug² er der fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniak, udledning af fosfor til overfladevand, samt udledning af nitrat til overfladevand såvel som i forhold til grundvand.

Disse beskyttelsesniveauer skal anvendes ved vurdering af, om husdyrbruget medfører væsentlige virkninger på miljøet. I særlige tilfælde kan der stilles vilkår, der rækker udover det fastsatte beskyttelsesniveau.

Ligeledes påhviler det kommunen at vurdere konkret, om en ansøgt aktivitet vil være i overensstemmelse med Habitatdirektivforpligtelserne. Ifølge bekendtgørelsen om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter³, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt. Desuden skal der ske en vurdering af om det ansøgte projekt kan beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV eller ødelægge de plantearter der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV.

² Bekendtgørelse nr. 44 af 11.1.2016 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

³ Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (§ 7 og § 11).

Ammoniakpåvirkning af naturområder

Beskyttelsesniveauet for ammoniak omfatter et generelt krav om reduktion af ammoniakemissionen fra husdyrbrug i forhold til et referencestaldsystem. Det generelle reduktionskrav gælder for udvidelsen, samt for stalde der renoveres. Ved ny-etableringer gælder kravet hele det nyetablerede anlæg. Niveauet for reduktionskrav fastlægges i forhold til ansøgningstidspunktet.

Da der er søgt om udvidelse i 2016 gælder der et krav om 30 % reduktion. Det ansøgte projekt opfylder kravet om 30 % ammoniakreduktion.

I den nye stald etableres volieresystem med gødningsbånd, hvilket gør det muligt at bringe gødningen ud af stalden 3 gange om ugen, og dermed reducere ammoniakfordampningen væsentligt.

Samlet stiger ammoniakfordampningen fra 860 kg N/år (2008-niveau) til 5.456 kg N/år. I forhold til den nuværende produktion stiger ammoniakfordampningen fra 2.318 kg N/år, dvs. en forøgelse på 3.138 kg N/år.

De anførte tilpasninger af anlægget /driften medfører, at ammoniakfordampningen fra stald og lagre opfylder ammoniakreduktionskravet på 30 %.

Naturvurdering for Sdr. Grisbækvej 6

På ejendommen Sdr. Grisbækvej 6 sker der påvirkning af omgivende naturområder gennem emission af ammoniak fra anlægget og gennem tab af næringsstoffer fra udbringningsarealerne. De følgende afsnit belyser konsekvenserne af næringsstofpåvirkningen for nationalt og internationalt beskyttede naturområder og arter. Ejendommen er omfattet af en miljøgodkendelse fra september 2010 og et tillæg til miljøgodkendelse fra maj 2016 hertil. Denne naturvurdering dækker således kun den ændrede påvirkning af naturområder, der sker, som følge af de ændringer (ændret størrelse og placering af stalden), der er ansøgt om den 12. august 2016 og som godkendes med dette tillæg.

Ud fra nedenstående redegørelse vedrørende ammoniakpåvirkning fra anlæg vurderer Esbjerg Kommune samlet set, at godkendelsen ikke vil medføre væsentlige negative konsekvenser for omkringliggende Natura 2000-områder eller de arter og naturtyper, områderne er udpegede for at beskytte. Ligeledes vurderes godkendelsen ikke at medføre væsentlige tilstandsændringer af § 3-beskyttede naturtyper eller væsentlige påvirkninger af yngle- og rasteområder for de strengt beskyttede bilag IV-arter.

Der stilles ikke vilkår i forbindelse med naturvurderingen.

Ammoniakpåvirkning af § 3-naturområder indenfor 1.000 meter fra anlæg

Der ligger flere § 3-beskyttede naturområder indenfor 1.000 m fra ejendommens anlæg. Der er tale om flere moser, enge og søer. Ud fra den beregnede deposition på arealer op til 1.000 m væk er det vurderet, at depositionen på naturområder længere væk end 1.000 m vil være meget lille, og derfor som hovedregel ikke vil kunne medføre væsentlig påvirkning af naturområderne. Kun undtagelsesvist og ved meget store husdyrbrug vil det være nødvendigt at stille vilkår for beskyttelse af naturlokaliteter beliggende længere væk end 1.000 m fra anlægget, hvilket ikke vurderes at være nødvendigt i nærværende sag.

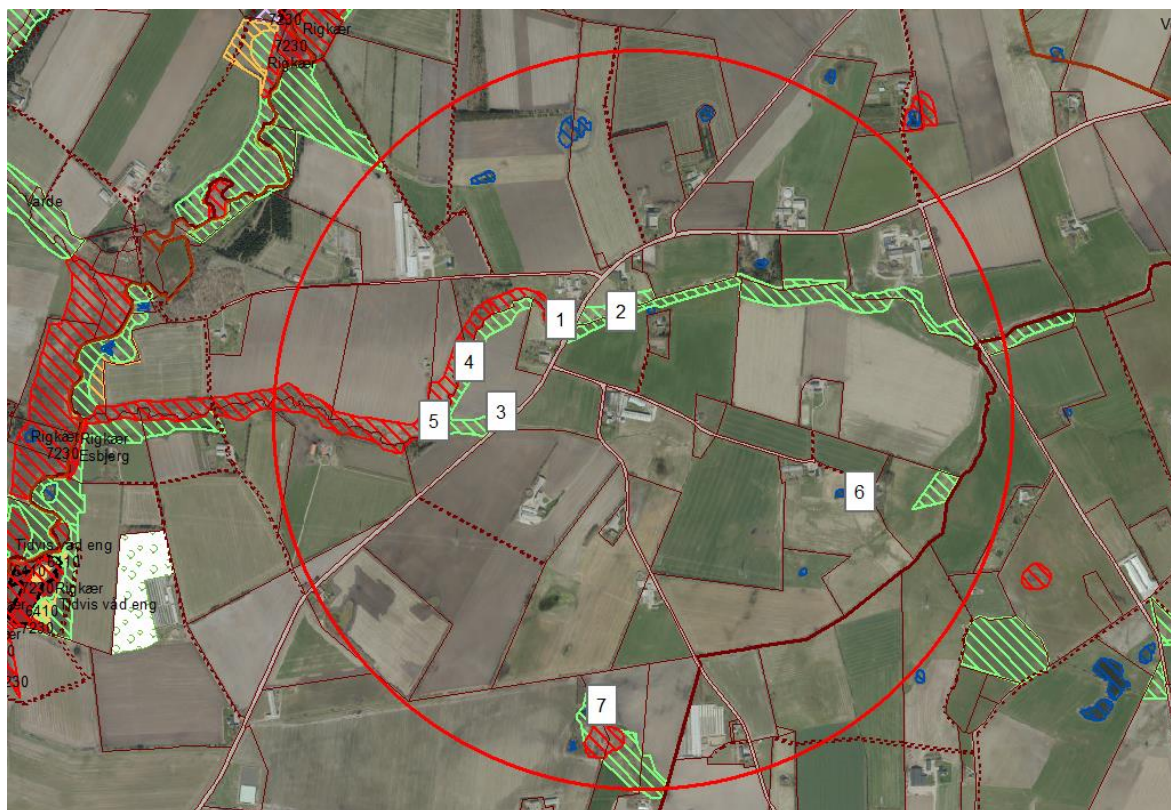
Baggrundsbelastningen med luftbåren kvælstof er på gennemsnitligt 16,2 kg N/ha/år i Esbjerg Kommune. Der kan dog være væsentlige lokale variationer. Omkring Sdr Grisbækvej 6 er baggrundsbelastningen på gennemsnitlig 16,9 kg N/ha/år.

Det fremgår af forarbejderne til husdyrloven (lovforslag L12 og efterfølgende lov nr. 122/2011) og gældende praksis hos Natur- og Miljøklagenævnet (jf. NMK-132-00091 og NMK-132-00109), at overholdelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau som altovervejende hovedregel vil være tilstrækkeligt til, at undgå væsentlig miljøpåvirkning med ammoniak. Det kan dog i helt særlige tilfælde, herunder i særlig grad hvis Natura 2000-kortlægningen ikke er korrekt, være behov for at foretage en konkret vurdering efter habitatreglerne.

I den konkrete sag vurderes det ud fra Esbjerg Kommunes kendskab til området og den stedlige kortlægning, at der ikke er grund til at tro, at kortlægningen er utilstrækkelig. På den baggrund vurderes det, at omkringliggende habitatnaturtypelokaliteter ikke lider skade ved det ansøgte.

Vurdering i forhold til kategori 1, 2 og 3 natur

De nærmeste naturområder inden for 1.000 m fra anlægget er blevet nummereret med et tal svarende til punkterne angivet på oversigtskortet (kort 5).

Kort 5: Anlægget med omkringliggende naturområder og nummererede naturpunkter. Cirklen har en radius på 1.000 m.

I tabel 3 ses en oversigt over naturpunkterne med angivelse af mer- og totaldeposition, afstand til anlæg, andre husdyrbrug, der bidrager kumulativt samt naturkategori og beskyttelsesniveau. Naturkategori defineres som i bilag 3 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug, der også fastsætter beskyttelsesniveauet for henholdsvis kategori 1, 2 og 3 natur.

Naturpunkt (nr. og naturtype)	Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Afstand fra anlæg (m)	Natur-kategori	Kumulation*	Beskyttelsesniveau**
1. Mose	0,8	0,9	228	Kategori 3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år. Konkret vurdering
2. Eng	0,5	0,9	197	Ej kategori	Ej relevant	Konkret vurdering.
3. Eng	0,5	0,7	320	Ej kategori	Ej relevant	Konkret vurdering.
4. Mose	0,3	0,5	445	Kategori 3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år. Konkret vurdering
5. Mose	0,2	0,3	507	Kategori 3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år. Konkret vurdering
6. Sø	0,7	0,8	505	Ej kategori	Ej relevant	Konkret vurdering.
7. Mose	0,1	0,1	810	Kategori 3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år. Konkret vurdering

Tabel 3. Naturpunkter med beregnet ammoniakbelastning.

* Antal andre husdyrbrug der bidrager til kumulation.

**Jf. husdyrgodkendelses-bekendtgørelsens bilag 3.

For husdyrbrug over 15 DE gælder, at disse ikke må etableres, udvides eller ændres, såfremt de ligger mindre end 10 m fra de naturområder, der er nævnt i husdyrgodkendelseslovens § 7 (kategori 1 og 2 natur). I den konkrete sag ligger der ikke naturområder omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7 inden for 10 m fra anlægget.

Det fremgår af tabel 3, at der sker afsætning af ammoniak på lokaliteterne med nummer 1, 4, 5 og 7, der vurderes at være kategori 3-natur. Det fremgår ligeledes af tabellen at husdyrlovens beskyttelsesniveau er overholdt for lokaliteterne med nummer 1, 4, 5 og 7.

Der er ingen kategori 1 og 2 natur i nærheden af anlægget. Husdyrlovens beskyttelsesniveau er således overholdt.

Vurdering i forhold til naturlokaliteter ikke omfattet af kategori 1-3

Husdyrlovens beskyttelsesniveau omfatter langt størsteparten af de naturbeskyttede lokaliteter, der findes i det åbne land. Der er dog enkelt lokalitetstyper, der ikke er omfattet. Det drejer sig i den konkrete sag om nogle søer og ferske enge omkring anlægget.

Der er registreret flere søer indenfor 1.000 m fra anlægget (kort 5). For små søer i agerlandet gælder generelt, at de er fosforbegrænsede, og at det derfor primært er tilførsel af fosfor via overfladeafstrømning fra omgivelserne, der påvirker dem. Det vurderes derfor, at ammoniakpåvirkning af søerne fra anlægget vil være af mindre betydning og ikke væsentlig.

For de omkringliggende ferske enge gælder, at der ikke er registreret særligt ammoniakfølsomme naturtyper på arealerne.

Det vurderes samlet, at der ikke vil ske væsentlig påvirkning af naturlokaliteter, som ikke er omfattet af kategori 1-3 ved det ansøgte. Esbjerg Kommune vurderer derfor, at der ikke er grund til at stille skærpede vilkår til ammoniakreduktionen.

Bilag IV-arter

I forbindelse med miljøvurderingen af et husdyrbrug skal der ske en særlig vurdering mht. forekomst af bilag IV-arter. Vurderingen skal, jf. gældende klagenævnspraksis, tage udgangspunkt i anlæggets påvirkning af omgivelserne.

I den konkrete sag er der ikke kendskab til forekomster af bilag IV-arter indenfor 1.000 meter fra anlægget. Der er således ikke grund til at tro, at der vil ske skade på arterne selv eller deres yngle- eller rastesteder. Der henvises til godkendelsens afsnit om bilag IV-arter.

Samlet vurdering af ammoniakpåvirkning af omgivende natur

De beregnede belastninger af de omgivende naturlokaliteter er lavere end husdyrlovens beskyttelsesniveau, således som det er fastlagt i bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Husdyrlovens beskyttelsesniveau er således overholdt.

På grundlag af ovenstående gennemgang af påvirkning for de enkelte naturpunkter, beskyttede arter, samt vurderingen vedrørende kumulative effekter fra omgivende husdyrbrug, vurderes det, at der ved det ansøgte ikke vil ske væsentlig påvirkning af natur omkring anlægget.

Ammoniakpåvirkning af Natura 2000-områder fra anlæg

Påvirkningen af naturområder ved ammoniak mere end 1.000 m fra anlægget vurderes som tidligere nævnt at være så lille, at den ikke kan forventes at have væsentlig betydning.

Det nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 1,4 km fra anlægget. Det drejer sig om habitatområde nr. 79 – Sneum Å og Holsted Ådal. Området modtager en totaldeposition på 0,1 kg N/ha/år fra ejendommen. Dette inkluderer en merbelastning på 0,1 kg N/ha/år i forbindelse med ansøgningen.

Selvom belastningen er lille, påhviler det altid den godkendende myndighed at sikre at de særlige beskyttelsesinteresser der er forbundet med internationale naturbeskyttelsesområder. Med afsæt i Waddenzee-dommen (EF-domstolens dom af 7. september 2004 i sag C-127/02) fastlægges det, at der skal foretages en konsekvensvurdering hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke habitatområdet væsentligt eller når projektet risikerer at skade områdets bevaringsmålsætning.

En konsekvensvurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3 indebærer, at alle de aspekter af et projekt, som i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke bevaringsmålsætningen, skal identificeres før projektets godkendelse under hensyn til bedste videnskabelige viden på området. Der kan kun meddeles godkendelse af et projekt, hvis miljømyndigheden ud fra konsekvensvurderingen har opnået vished for, at projektet ud fra et videnskabeligt synspunkt, ikke har skadelige virkninger på habitatområdets integritet.

Godkendelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i bilag 3 til Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (Bek nr. 1541 af 10. december 2015). Overholder husdyrbruget beskyttelsesniveauet i bilag 3, vil det jf. principiel klagenævnsafgørelse (NMK-132-00109) som hovedregel medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder er uvæsentlig.

Det er Esbjerg Kommunes opfattelse, at der ikke er forhold der gør, at hovedreglen skulle være tilsidesat. I vurderingen er der lagt vægt på, at den stedlige kortlægning af habitatnaturtyper vurderes at være retvisende. Der er således ikke grund til at tro, at der findes ukortlagte habitatnaturtyper omkring anlægget.

Områdernes bevaringsmålsætning fremgår af de vedtagne Vand- og Natura 2000-planer. Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 fremgår følgende: *"I de forslag til Natura 2000-planer, der er sendt i høring i september 2010, fremgår det, at reduktion af kvælstofdeposition på Natura 2000-områdernes habitatnaturtyper forventes at ske gennem en kommende ændring af husdyrgodkendelsesloven. Med overholdelse af beskyttelsesniveauerne fastlagt i denne bekendtgørelse gennemføres den nævnte reduktion af kvælstofdepositionen på de sårbare naturområder i Natura 2000-områderne. I forhold til de forslag til vandplaner efter miljømålsloven, der er blevet sendt i høring samtidig med forslag til Natura 2000-planer, indgår miljøgodkendelse af husdyrbrug som bidrag til opfyldelsen af planernes miljømål ved overholdelse af de i denne bekendtgørelses fastlagte beskyttelsesniveauer. Vand- og Natura 2000-planerne giver derfor ikke i sig selv anledning til en skærpelse af beskyttelsesniveauerne nedenfor."*

I den konkrete sag vurderer Esbjerg Kommune samlet ud fra ovenstående afsnit vedrørende vurdering af naturområder inden for 1.000 m fra anlæg, herunder den kumulative effekt fra andre ejendomme, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områder eller de arter og naturtyper områderne er udpeget for at beskytte. Kommunen bemærker endvidere, at beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er overholdt. Kommunen finder derfor ikke, at der er grundlag for at stille skærpede vilkår eller meddele afslag hvad angår ammo-niakpåvirkning af Natura 2000-områder fra anlægget.

Påvirkning af naturområder gennem markbidrag

Der ændres i forhold til tillæg til miljøgodkendelsen fra maj 2016 ikke på udbringningsarealernes sammensætning og størrelse udover den ændring staldens størrelse og placering giver anledning til.

Det vurderes derfor fortsat, at der ved almindelig lovlig markdrift på bedriftens udbringningsarealer, ikke vil ske væsentlig påvirkning af omkringliggende naturområder, herunder internationale naturbeskyttelsesområder eller arter på habitatdirektivets bilag IV.

Andre forhold

Den ændrede størrelse og placering af fjerkræstalden konflikter ikke med fredninger, fortidsminder eller sten- og jorddiger.

Nitrat og fosfor til overfladevand – marine områder, vandløb og søer

Der ændres i forhold til tillæg til miljøgodkendelsen fra maj 2016 ikke på udbringningsarealernes sammensætning og størrelse udover den ændring staldens størrelse og placering giver anledning til.

Der ændres desuden ikke på afsætningen af gødning til biogasanlæg, aftalearealer og egne/forpagtede arealer. Der er derfor ikke foretaget en nærmere vurdering af udspretningsarealernes påvirkning af miljøet udover den ændrede påvirkning, som stalden giver anledning til i projektområdet.

Den ændrede størrelse og placering af stalden strækker sig ind over Siggrøftens nuværende forløb, og derfor er der samtidig med ansøgningen om tillæg nr. 2 til miljøgodkendelse indsendt en ansøgning om ændring af vandløbets forløb. Denne ansøgte

ændring er behandlet særskilt efter Vandløbsloven, Naturbeskyttelsesloven og VVM-reglerne.

Hønsegårdene, der gennemskæres af Sigrøften, er udformet med passager over vandløbet. Vandløbet er omfattet af vandløbslovens regler om 2 m bræmme og derfor indhegnes hønsegårdene med en afstand på minimum 2 m til vandløbet. Da hønsene ikke har mulighed for at afsætte gødning i eller ved vandløbet, og da arealerne på intet sted skrånede stærkt ned mod vandløbet, vurderes der ikke at være særlige risikoelementer, som kan betinge særlige krav til håndtering af husdyrgødning. Esbjerg Kommune vurderer på dette grundlag, at der ikke vil ske væsentlige påvirkninger af overfladevand, som følge af projektet.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Den ændrede størrelse og placering af stalden ændrer ikke på Esbjerg Kommunes vurdering af påvirkningen af Bilag IV-arter jf. tillæg til miljøgodkendelse fra maj 2016.

Det er derfor fortsat Esbjerg Kommunes vurdering, at projektet ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for de forekommende bilag IV-dyrearter. Der kendes ikke til forekomster af bilag IV-plantarter som kan påvirkes eller ødelægges af projektet.

Nitrat til grundvand - nitratfølsomme vandindvindingsområder

Der ændres i forhold til tillæg til miljøgodkendelsen fra maj 2016 ikke på udbringningsarealernes sammensætning og størrelse udover den ændring staldens størrelse og placering giver anledning til.

Der ændres desuden ikke på afsætningen af gødning til biogasanlæg, aftalearealer og egne/forpagtede arealer. Der er derfor ikke foretaget en nærmere vurdering af udspretningsarealernes påvirkning af miljøet udover den ændrede påvirkning, som stalden giver anledning til i projektområdet.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

I forbindelse med miljøgodkendelser af husdyrbrug skal kommunen sikre sig, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af "bedst tilgængelig teknik (BAT)".

Ved fastlæggelse af den "bedste tilgængelige teknik" anvendes Miljøstyrelsens BAT standardvilkår. BAT standardvilkårene anviser en metode til at fastlægge emissionsgrænseværdier for husdyrbrugets samlede anlæg.

Grundlaget for reduktionen i næringsstofforureningen er i lovgivningen baseret på, at der kan anvendes differentierede virkemidler. Det er således op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i anvendelse for at opfylde emissionsgrænseværdien.

Særligt for svine- og fjerkræbrug (IE-husdyrbrug) skal kommunen endvidere lægge relevante BAT konklusioner til grund i forbindelse med godkendelser. BAT-konklusioner vedtages og offentliggøres af EU-Kommissionen.

For svine- og fjerkræbrug hvor der endnu ikke offentliggjort en BAT-konklusion, anvendes konklusionerne i det nuværende BREF-dokument for intensiv fjerkræ- og svineproduktion fra 2003.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak (stald og lager)

Der foretages ved den ansøgte ændring af staldens størrelse og placering ingen ændringer eller udvidelser af dyreholdet eller ændringer i staldsystemer og virkemidler for at reducere ammoniakemissionen fra husdyrbruget ift. tillæg til miljøgodkendelse fra maj 2016. Da beregningsgrundlaget⁴ for fastlæggelse af BAT emissionsgrænseværdierne er uændret er der ikke foretaget en ny beregning af BAT-emissionsgrænseværdien. Denne er fortsat på 5.596 kg NH₃-N/år.

I ansøgningen på Sdr. Grisbækvej 6 er der en samlet årlig ammoniakemission på 5.456 kg NH₃-N. Da dette niveau for ammoniakemission er lig eller mindre end den vejledende emissionsgrænseværdi vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at begrænse ammoniakemissionen fra stald og lager ved anvendelse af bedst tilgængelig teknik.

De virkemidler, der er mulige at anvende og de virkemidler, der konkret er anvendt til at reducere ammoniakemissionen på husdyrbruget er uændret ift. beskrivelserne i tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse fra maj 2016. Derfor er der ikke redegjort yderligere for valg og fravalg af virkemidler.

Der stilles ingen ændrede eller nye vilkår.

Emissionsgrænseværdi for fosfor

Der foretages ved den ansøgte ændring af staldens størrelse og placering ingen ændringer eller udvidelser af dyreholdet eller ændringer i staldsystemer og virkemidler for at reducere fosforemissionen fra husdyrbruget ift. tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse fra maj 2016. Da beregningsgrundlaget for fastlæggelse af BAT emissionsgrænseværdierne for fosfor er uændret er der ikke foretaget en ny beregning af BAT-emissionsgrænseværdien.

Der stilles ingen ændrede eller nye vilkår.

Øvrige parametre ved vurdering af "bedst tilgængelig teknik"

Der foretages ved den ansøgte ændring af staldens størrelse og placering ingen ændringer med hensyn til management, forbrug af vand og energi samt udbringning af husdyrgødning ift. tillæg til miljøgodkendelse fra maj 2016.

Der stilles ingen ændrede eller nye vilkår.

Samlet vurdering af anvendelse af "bedst tilgængelige teknik"

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi for alle de ovennævnte punkter. Det vurderes, at det

---

⁴ Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), Husdyrbrug med konventionel produktion af konsumæg, Miljøstyrelsen maj 2011.

som følge af BAT redegørelsen ikke er nødvendigt at skærpe det gældende beskyttelsesniveau.

I forbindelse med næste revurdering af miljøgodkendelsen vil der ske en vurdering af hvorvidt husdyrbruget fortsat opfylder kravene til anvendelse af "bedste tilgængelige teknik" og herunder en vurdering af behovet for reovering af staldene.

Ophør

Der foretages ved den ansøgte ændring af staldens størrelse og placering ingen ændringer med hensyn til management, forbrug af vand og energi samt udbringning af husdyrgødning.

Det gælder i medfør af § 43 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at husdyrbruget senest fire uger efter driftsophør skal anmelde dette til kommunen, og sende et oplæg til vurdering efter jordforureningslovens §38 k, stk. 1. Ophør defineres i denne forbindelse som både som ophør af alle aktiviteter på husdyrbruget, men også hvis kapaciteten eller udnyttelse af kapaciteten nedsættes permanent til under stipladsgrænserne i § 12, stk. 1 nr. 1-3.

Høring

I forbindelse med den 3 ugers offentlige høring er der ikke kommet bemærkninger til det ansøgte projekt.

Samlet vurdering

Esbjerg Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse til det ansøgte da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Bilag 1

Vilkår for husdyrbruget stillet i tillæg til miljøgodkendelsen fra maj 2016.

Vilkår der ophæves jf. nærværende tillæg er overstreget. Øvrige vilkår er fortsat gældende.

Husdyrproduktion

1. Vilkår 1, 2, 4, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 17, 21, 22, 23, 29, 33 og 42 i miljøgodkendelsen fra september 2010 ophæves og erstattes af følgende vilkår:
2. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

	Antal årssdyr	DE
Årshøner, konsumæg, voliere m. gødningsbånd, skrabe høne	34.525	203,1
Årshøne, konsumæg, bure m. bånd, staldgødning	43.143	253,8
I alt		456,9

3. Antallet af dyreenheder må variere med 10 % i løbet af planåret (1. august til 1. august). Dog må det maksimale dyrehold beregnet som et gennemsnit i perioden 1. august til 31. juli ikke overstige 456,9 dyreenheder.
4. 34.525 årshøner skal have adgang til udeareal i hele produktionsperioden.
5. Udvidelse af husdyrbruget til mere end 358,9 DE må ikke foretages, førend der foreligger skriftlige aftaler om afsætning af husdyrgødning svarende til de resterende DE til biogasanlæg, fællesanlæg, forarbejdningsanlæg eller forbrændingsanlæg – eller til godkendte arealer. Kopi af aftaler skal indsendes til tilsynsmyndigheden.

Foder

6. Der skal anvendes fytase-tilsat foderblandinger og fasefodring skal tilpasses hønsenes udvikling.

Korrektionsfaktoren vedr. fosfor i foderet til burhønsene må maksimalt være 0,927. korrektionsfaktoren for fosfor i foderet til fritgående høns må maksimalt være 0,812. Det beregnes ud fra følgende ligning:

Burhøns:

$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{pct. fosfor i foder}) - (\text{kg æg pr. årshøne} \times 0,2) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne} \times 0,67)) / 16,61$

Fritgående høns:

$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{pct. fosfor i foder}) - (\text{kg æg pr. årshøne} \times 0,2) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne} \times 0,67)) / 18,98$

Ovenstående vilkår er beregnet ud fra følgende forudsætninger i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårsligningerne skal samlet set overholdes.

Faktor – Burhøns	Værdi
Kg æg pr. årshøne	19,8
Tilvækst, kg pr. årshøne	0,57
Kg foder pr. årshøne	40,3
Fosfor % i foder	0,49
Gennemsnitsvægt	1,75
Faktor – Fritgående høns	Værdi
Kg æg pr. årshøne	18,8
Tilvækst, kg pr. årshøne	0,60
Kg foder pr. årshøne	44,5
Fosfor % i foder	0,44
Gennemsnitsvægt	1,75

7. Én gang årligt, i forbindelse med indsendelse af gødningsregnskab, skal der af ansøger laves en beregning over det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. kg foder på årsbasis. Beregningen skal opbevares i logbogen.
8. Der skal foreligge en logbog, der dokumenterer datoer for ind- og udsættninger af høner, dødelighed, produceret ægmasse, faktisk og planlagt fordeling af foderforbrug samt indhold af fosfor pr. kg foder i de enkelte foderblandinger.
9. Det gennemsnitlige indhold kan beregnes enten fra den planlagte fordeling af foderblandinger, eller ud fra det faktiske, registrerede forbrug af de anvendte blandinger.
10. Logbogens oplysninger skal opbevares i minimum 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
11. Der skal minimum være en blandeforskrift for hver 3. måned, og for hver gang der skiftes foderblanding.

Energi- og vandforbrug

12. Der skal foretages en årlig registrering af vand- og energiforbrug tilknyttet husdyrproduktionen. Registreringen gemmes i minimum 5 år og skal kunne forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
13. Ventilationsanlægget kontrolleres 1 gang pr. år af fagpersonale. Anlægget serviceres og justeres i henhold til producentens beskrivelse af optimal drift. Dokumentation for udført service, skal kunne forevises ved miljøtilsyn.

Affald

14. Opbevaring af erhvervsaffald, herunder olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes Regulativ for erhvervsaffald.
15. Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

Ammoniakfordampning

16. Den nye stald til fritgående høns skal indrettes med gødningsbånd.

17. Gødningsbånd skal tømmes mindst 3 gange ugentligt fordelt jævnt over ugen.
18. Gødningsbånd og transportsystem skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.
19. Der skal føres logbog med tidspunkter for tømning af gødningsbånd (start- og sluttidspunkt).
20. Logbog skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbogen med angivelse af årsag og varighed.
21. Tilsynsmyndigheden skal underrettes, såfremt gødningsbåndet er ude af drift i en periode på mere end 14 dage.

Spildevand

22. Der skal inden byggeriet påbegyndes indsendes en ansøgning afledning af husspildevand fra ny staldbygning til godkendelse. Der vil blive meddelt en særskilt tilladelse hertil.
23. Afløbsplan, der beskriver afløbsforhold fra den nye stald, skal indsendes til Esbjerg Kommune. Afløbsplanen skal være udført af autoriseret kloakmester og indsendes til Esbjerg Kommune senest 1 måned efter byggeriet af afsluttet.

Transport

24. Der skal etableres en intern kørevej mellem gødningshuset og Sdr. Grisbækvej. Interne transporter mellem den østlige og vestlige del af husdyrbruget skal hovedsagelig foregå via denne vej. Vejen skal etableres med et fald, så der ikke sker afledning af overfladevand til Sdr. Grisbækvej.

Skadedyr

25. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Landskabelige værdier

- ~~26. Der skal etableres 1 rækkede og 3 rækkede levende hegn bestående af hjemmehørende danske træer og buske som angivet på nedenstående kort 7.~~
- ~~27. Der skal holdes 8 meters afstand fra vandløb til levende hegn af hensyn til senere vedligehold af vandløbet.~~
- ~~28. Der må etableres brud i beplantningen til indkørsler til ejendommen. Dog ikke sådan at siloerne er fuldt blottede til alle sider.~~
- ~~29. De med rødt angivne hegn (på kort 7) skal bevares og om nødvendigt re-etableres.~~

Vilkår for husdyrbrugets udbringningsarealer

Arealer

30. Der må kun udbringes husdyrgødning på de arealer der fremgår af kort 3 og arealtabellen i ansøgningen.
31. Indenfor planperioden må bedriftens arealer maksimalt tilføres 83,9 dyreenheder i fjerkrægødning.
32. Hvis tilførslen af husdyrgødning til bedriftens arealer ændres (anden dyretype eller fordeling) skal der kunne forevises dokumentation for, at indholdet af næringsstoffer i den udbragte mængde husdyrgødning maksimalt indeholder 8.418 kg Total-N og 2.199 kg Total-P og at den udbragte mængde husdyrgødning maksimalt svarer til 83,9 DE/år.

Beregningen af kg N og kg P skal ske efter de til enhver tid gældende normaltal for indholdet af kvælstof og fosfor i husdyrgødningen.

33. Der skal ved fuld produktion afsættes minimum 259,6 DE til biogasanlæg som ansøgt eller til, fællesanlæg, forarbejdningsanlæg, forbrændingsanlæg eller godkendte aftalearealer.
34. Der må ikke tilføres anden organisk gødning til bedriftens arealer kan der, hvis miljøgodkendelsen ikke er fuldt udnyttet, suppleres med anden organisk gødning under forudsætning af,
  - at kvælstoftabet fra markerne ved anvendelse af anden organiske gødning ikke overstiger det kvælstoftab, der vil være ved den godkendte drift.
  - at den udbragte mængde fosfor ved anvendelse af anden organisk gødning, ikke overstiger den udbragte mængde fosfor ved den godkendte drift.
  - at reglerne i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om anvendelse af affaldsprodukter til jordbrugsformål er overholdt.

Der skal indsendes dokumentation herfor i forbindelse med anvendelsen af anden organisk gødning.

Nitrat til overfladevand

35. På bedriftens udbringningsarealer skal der hvert år etableres / udlægges mindst 2,0 % efterafgrøder, ud over de lovpligtige efterafgrøder. De ekstra efterafgrøder skal følge de regler, der gælder for de lovpligtige efterafgrøder.

Generelle vilkår

Krav til udnyttelse af godkendelse

36. Vilkårene i miljøgodkendelsen skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor udnyttelse af godkendelsen påbegyndes.

37. Godkendelsen bortfalder såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsens meddelelse. Med udnyttet menes, at der er iværksat bygge- og anlægsarbejde.
38. Hvis en del af godkendelsen ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, jf. dog vilkår 37.

Bilag 2

Vilkår for husdyrbruget jf. miljøgodkendelsen fra september 2010.

Vilkår, der blev ophævet jf. tillæg til miljøgodkendelse fra maj 2016, er overstreget. Øvrige vilkår er fortsat gældende.

Husdyrproduktion

1. ~~Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:~~

Dyreart	Staldsystem	
	Antal produceret/årsdyr	DE
Slagtesvin Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	3500	89,9
År Konsumæg, bure m. bånd, og hyppig udmugning	41.750	251,5
I alt		341,4

2. ~~Antallet af dyreenheder må variere med 10 % i løbet af planåret (1. august til 1. august). Dog må det maksimale dyrehold beregnet som et gennemsnit i perioden 1. august til 31. juli ikke overstige 341,4 dyreenheder.~~
3. Antallet af dyr indenfor hver dyrekategori må maksimalt variere med 10 %.
4. ~~Når husdyrbrugets produktionsomfang passerer 215,7 DE skal der indsendes kopi af skriftlig aftale til tilsynsmyndigheden om afsætning til biogasselskab eller tilsvarende modtager af overskydende husdyrgødning.~~
5. Bedriften skal underrette tilsynsmyndigheden om produktionens størrelse 2 år efter godkendelsens dato.

Indretning og drift

6. Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.
7. ~~Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der er beskrevet i miljøgodkendelsen og det tilhørende ansøgningskema version 8 – 17.06.2010, og med de ændringer der fremgår af godkendelsens vilkår.~~
8. Husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Foder (vilkår 9-13 gælder for slagtesvin)

9. Korrektionsfaktoren for råprotein i slagtesvinefoderet må maksimalt være 0,891 beregnet efter følgende vilkårs-ligning:

$$\frac{((FE_{sv} \text{ pr. produceret svin} * g \text{ råprotein pr. } FE_{sv}) / 6,25 \text{ g råprotein pr. g N} - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) * 28 \text{ g N pr. kg. tilvækst})) / ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) * (20,95 + 0,177 * (\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt})))}$$

Ovenstående vilkår er beregnet ud fra forudsætninger i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårs-ligningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi
Indgangsvægt, kg	30
Afgangsvægt, kg	102
FE _{sv} pr. kg tilvækst beregnet ud fra 72 kg tv * 2,87 FE/kg slagtesvin.	206,64
G råprotein pr. FE _{sv}	147,0

10. Der skal foreligge en logbog for slagtesvinefoderet, der dokumenterer vægtintervaller, foderforbrug og foderets indhold af råprotein pr. FE_{sv} i de enkelte foderblandinger.
11. En gang årligt, f.eks. i forbindelse med indsendelse af gødningsregnskab, skal der laves en beregning over det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FE_{sv} på årsbasis. Beregningen skal opbevares i logbogen.
12. Logbogens oplysninger i form af ind- og afgangsvægt, blandeforskrifter, indlægssedler, beregnet gennemsnit indhold af g råprotein pr. FE_{sv} skal opbevares i minimum 5 år og skal kunne forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
13. Der skal tilsættes fytase i foderet samt fasefødres.

Husdyrgødning

14. Overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn og lign skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
15. I det omfang kompostlignende dybstrøelse opbevares i marken, skal opbevaringen ske i overensstemmelse med Skov- og Naturstyrelsens vejledning september 2004 eller senere udgave. Vejledningen er vedlagt som bilag 1.
- Oplaget må ikke placeres i nitratfølsomme indvindingsområder eller på arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Oplaget må ikke placeres på arealer, der skråner ned mod vandløb.
16. Påfyldning af gyllevogne og lignende skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning eller med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter, at perioden med daglig påfyldning

af gylle er afsluttet. Pladsen skal mindst have tæthed og faldforhold svarende til kravene i Landbrugets Byggeblad nr. 103.11-2.

Energi- og vandforbrug

- ~~17. Der skal foretages en kvartalvis registrering af vand og energiforbrug for at holde fokus på forbruget og muligheden for at reducere dette.~~

Råvarer og hjælpestoffer

18. Olietanke skal drives jf. Miljøministeriets gældende bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke mv. (På godkendelsestidspunktet Bekendtgørelse nr. 724 af 8. juli 2008).
19. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
20. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- ~~21. Opbevaring af olier og kemikalier skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie og kemikalier.~~

Affald

- ~~22. Opbevaring af olie og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie og kemikalier.~~
- ~~23. Bortskaffelse af olie og kemikalieaffald (farligt affald) skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes regulativ for bortskaffelse af farligt affald. Mindre mængder farligt affald (op til 50 kg årligt) kan bortskaffes gennem den kommunale slat-ordning. Tilmelding kan ske hos Esbjerg Kommune, Affald.~~

Ammoniakfordampning

24. Staldsystemet i den nye burægstalden (jf. kort 2, bygning nr. N) skal være gødningsbånd og hyppig udmugning (mindst 3 gange ugentligt) eller tilsvarende staldsystem, med en ammoniakfordampning på samme niveau eller lavere. (Bygning N er i nærværende godkendelse betegnet som bygning I).
25. Udmugning ved start af gødningsbåndet i konsumægstaldene (stald N) skal foretages mindst 3 gange ugentligt. (Bygning N er i nærværende godkendelse betegnet som bygning I).
26. Gødningsbåndets driftstimer måles løbende ved hjælp af en timetæller eller en energimåler og skal registreres i en driftsjournal. I konsumægstaldene skal registreringen ske månedligt.
27. Der skal ved miljøtilsyn på ejendommen foreligge oplysninger om driftstid pr. udmugning, så forventet timeforbrug eller energiforbrug kan estimeres for

kontrol af, om udmugning foretages med den anførte frekvens. Hvis driftstimer måles ved hjælp af energimåler, skal der endvidere foreligge oplysninger om elmotorernes samlede effekt.

Spildevand

28. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at unødigt spild undgås i videst muligt omfang.
29. ~~Vaskevand fra rensning af staldene, (og fra ægvask og ægpakkeri) skal opsamles i beholder og må herefter anvendes i overensstemmelse med bestemmelserne for spildevand i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Opsamlingsbeholderen skal have en kapacitet svarende til mindst en afvaskning af staldene. For ægvaskevand skal opbevaringskapaciteten være mindst 45 m³.~~
30. Afløbsplan, der beskriver afløbsforhold fra burægstalden, skal indsendes til Esbjerg Kommune. Afløbsplanen skal være udført af autoriseret kloakmester og indsendes til Esbjerg Kommune senest 1 måned efter byggeriet af afsluttet.

Lugt

31. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.

Transport

32. Udbringning af husdyrgødning, som kræver kørsel gennem Gørding, må ikke foretages på lørdage, samt på søn- og helligdage.
33. ~~Svinegylle som transporteres fra Sdr. Grisbækvej til gyllebeholder ved Gørding skal ske med lastbil.~~

Støj

34. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen målt i dB (A) må i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land ikke overstige følgende værdier.

	Tidsrum	max. lydniveau
Mandag - fredag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB(A)
	kl. 18.00 - 22.00	45 dB(A)
	kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	55 dB(A)
	kl. 14.00 - 22.00	45 dB(A)
	kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 - 22.00	45 dB(A)
	kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.

35. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende dokumentere, at ovennævnte er overholdt. En sådan dokumentation kan højst kræves én gang årligt. Dokumentationen skal ske under forhold, hvor husdyrbrugets er i fuld normal drift.
36. Dokumentationen skal ske i form af resultatet af en støjmåling udført som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6/1984 eller af beregninger udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder, jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993. Er dokumentationen udført som beregning, skal den indeholde de oplysninger om beregningsforudsætningerne, som er nødvendige for vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på max. +/- 3 dB(A.)
37. Målingerne eller beregningerne skal foretages af et målefirma / institut, som er uvildigt, og akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Miljømåling - ekstern støj".

Støv

38. Driften af husdyrbrugets anlæg må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

Skadedyr

39. Der skal overalt på ejendommen udføres og dokumenteres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.
40. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).

Landskabelige værdier

41. Fodersilo (Q) må ikke bygges højere end maksimal 14,11 m. (Silo Q er i nærværende godkendelse betegnet som silo O).

Vilkår for husdyrbrugets udbringningsarealer

Arealer

- ~~42. Der må kun udbringes husdyrgødning på de arealer der fremgår af kort 3 og tabel 4.1.3 i ansøgningen.~~

Generelle vilkår

Egenkontrol

43. Husdyrbruget skal føre registreringer over den til enhver tid gældende husdyrproduktion på ejendommen. Registreringerne kan bestå af gødningsregnskaber, slagterifregninger eller lign. Denne registrering skal ved miljøtilsynets besøg på husdyrbruget kunne forevises som dokumentation for godkendelsens bestemmelse om husdyrholdets størrelse (vilkår 1).

44. I tilfælde af etablering af oplag af kompost i marken, skal tidspunkt og placeringen noteres på et kortbilag, som skal fremvises ved miljøtilsyn. Registreringen skal ved miljøtilsynets besøg på husdyrbruget kunne forevises som dokumentation for godkendelsens bestemmelse om placering af markstakke (vilkår 15).

Uheld

45. Der skal udarbejdes en beredskabsplan som fastlægger, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre påvirkning af omgivelserne. Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:
- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på "at stoppe uheldet" og begrænse udbredelsen.
  - Oplysninger om hvilke eksterne/interne personer og myndigheder, der skal alarmes og hvordan.
  - Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
  - En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på husdyrbruget, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Ophør

46. Ved ophør af bedriften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning.

Krav til udnyttelse af godkendelse og revurdering

47. Husdyrbruget skal være bragt i overensstemmelse med de i godkendelsen nævnte vilkår inden fristen for udnyttelsen af denne miljøgodkendelse.
48. Godkendelsen bortfalder såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsens meddelelse. Det betyder, at udvidelsen og ændringen skal være gennemført og i drift inden 2 år.
49. Hvis en del af godkendelsen ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Bilag 3

Alternative placeringer af fjerkræstalden

Alternativ 1

Alternativ 1, fravalgt pga. mangelfuld hønsegård, opnået 14,5 ha. Krav 18 ha.

Alternativ 2

Alternativ 2, fravalgt pga. manglende indpas i landskabet.

Alternativ 3

Alternativ 3, fravalgt pga. mangelfuld hønsegård, opnået 12,9 ha. Krav 18 ha.

Alternativ 4

Alternativ 4, fravalgt pga. mangelfuld hønsegård, opnået 17,1 ha. Krav 18 ha.

Esbjerg
Kommune

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 - Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk

Produktion: Esbjerg Kommune
Foto: Torben Meyer